

[Peter Nielsen.]

at der skulle arbejdes for yderligere at animere befolkningen til at foretage opsparing selv, så at staten var fri for det i fremtiden. Der var dels ønsker om simpelt hen at forhøje den sum, for hvilken der kunne gives opsparingspræmie eller skattelettelse, dels ønsker om at ligestille afbetaling på gæld i egen bedrift med anden form for opsparing. Der var ønske om under en eller anden form at give selvpensionister kompensation for prisstigninger gennem en skattelettelse, og fra mit parti var der endvidere ønske om, at sparere med små indtægter ikke på grund af skatteprogressionen blev stillet ringere end dem, der ved opsparing kunne skære den skattemæssigt dyre ende af deres indkomst. At få disse fire ønsker til at rime sammen har ikke været nogen let opgave. Det er så nogenlunde sket, og vi er finansministeren taknemlig for den smidighed, han har udvist under forhandlingerne. Der er også grund til at være skattedepartementets embedsmænd taknemlige for, at de i det hele taget har kunnet få lovudkast ud af de snørkler, vi overlod dem til videre bearbejdelse.

Vi har vel også lov til at sige, at der i udvalget fra alle sider har været udvist forhandlingsvilje over for hverandres synspunkter; alle har ønsket en forenkling og tydeliggørelse, således at befolkningen bedre kan forstå, hvad det hele drejer sig om, og derved blive tilskyndet til at gøre mere brug af de fordele, som forslagene her tilbyder dem. Jeg vil overlade det til fremtidens historieskrivere at afgøre, om det sidste er lykkedes for os. Forhåbentlig kommer der ikke mellem disse historieskrivere praktiske ligningsfolk!

Sagen blev imidlertid yderligere kompliceret ved, at der under førstebehandlingen blev rejst krav om ikke at have én ordning for regnskabsførende erhvervsdrivende og en anden for den øvrige del af befolkningen. Denne forskelsbehandling var jo foranlediget af, at afdrag på gæld skulle tages med under den skattebegunstigede opsparing. Det var så nødvendigt at kunne kontrollere formuebevægelser og, om disse skyldtes ændringer i forholdet mellem indkomst og privat forbrug, og en sådan kontrol ville blive fuldstændig illusorisk,

hvis der ikke forelå et regnskab fra vedkommende. Endvidere var mindre, ikke formuebeskattede formuer hos private som regel opgjort, skal vi sige på lidt lettere måde, så kontrol med, om der havde fundet opsparing sted, ville være noget illusorisk. Derfor var det nødvendigt at lave to former for opsparing.

Under udvalgsarbejdet er skattebegunstigelse for afdrag på egen virksomhed ændret til skattebegunstigelse for afdrag på fast ejendom, og dette har betydet, at man nu kan nøjes med én ny form for opsparingspræmie. Det ændrede forslag lider selvfølgelig af den svaghed, at der i mange tilfælde ikke behøver at finde egentlig ny opsparing sted for at opnå skattebegunstigelse, idet man godt kan afdrage på fast ejendom uden for så vidt at sætte sin formue i vejret, men det må man se bort fra, og der er vel næppe mange, der ligefrem stifter ny gæld for at få mulighed for yderligere at afdrage på prioritetsgæld.

Ændringen har også den fordel, at den er noget nemmere at arbejde med for ligningsmyndighederne, og det kan nok tiltrænges, når henset til alle de nye opgaver, lovgivningsmagten efterhånden stiller dem over for. For ikke ved ændringen at danne en ny skillelinje mellem husejere og folk, der må leje deres bolig, er indsat bestemmelsen om, at boligindskud m. v. ligestilles med køb af hus eller afdrag på prioritetsgæld. En fuldstændig ligestilling kunne vel kun opnås, hvis den del af lejerens husleje, der anvendes til afdrag på prioritetsgæld, også betragtedes som opsparing i skattemæssig betydning. Det var teknisk uigennemførligt, og det drejer sig for den enkelte lejer heller ikke om væsentlige beløb.

Man kan efter ændringsforslaget præmieafdrage på sommerhuse; det vil vel falde nogle for brystet, men en afgrænsning af, hvad der er sommerhuse, og hvad der er almindelige beboelseshuse, vil skabe mange tvivlsspørgsmål og give ligningsmyndighederne forøget arbejde. I stedet har man indsat bestemmelsen om, at der kun kan præmieafdrages for ét hus, og da samtidig beløbet er maksimeret, kan det næppe få nogen praktisk betydning.

Ønsket om gennem nyordningen at ligestille jævne indtægter med større er opfyldt ved, at man adskiller den nye præmie-